

Téma: Oligopol

Předmět: Ekonomie II (mikro)

Zaslal(a): Flákač

Rozdělení nákladů dle přístupu:

- Účetní přístup (explicitní, reálně vynaložené náklady, vedeny v účetnictví)
- Ekonomický přístup (náklady ušlé příležitosti)

Náklady na práci v ekonomii

- Stejně jako v účetnictví (jsou explicitní)
- Označovány jako mzdová sazba (w)

Náklady na kapitál v ekonomii

- chápáno odlišně - ve formě nájemného na základě nejlepšího alternativního užití (jsou implicitní)
  - Lze srovnávat například s úrokem v bance
- Označovány jako nájemné za hodinu strojového času (r)

Zapuštěné náklady

- Výdaje, které nelze získat zpět – například za speciální zařízení ke specifickému účelu, které není možné použít jinak

Nákladová funkce: $f(Q,w,r)$

Celkové náklady: $TC = wL + rK$

$STC = FC + VC$ (STC - krátké období, nemění se množství kapitálu)

Graficky STC na základě vývoje VC => vývoj VC odráží vývoj výnosů z práce, tedy MP(L)

- Rostoucí výnosy z práce => TC rostou relativně pomaleji než výstup
- Klesající výnosy z práce => TC rostou relativně rychleji než výstup

Krátkodobá produkční funkce

- nejprve rostoucí výnosy z variabilního vstupu práce, poté klesající
- je inverzní k nákladové funkci

Fixní náklady (FC)

- Objem kapitálu v krátkém období konstantní
- S růstem Q se nemění
- Nutno platit i s nulovým objemem produkce (Q)
- Například nájem, pojištění

Variabilní náklady (VC)

- Mění s objemem produkce (Q)
- Nulový výstup = nulové VC
- Například suroviny

Průměrné náklady (SAC) = $STC/Q = (FC/Q) + (VC/Q)$

Graf:

- 1) AC nejprve klesají, je využíváno kapacity fixního kapitálu
- 2) AC později začíná růst, protože fixní kapitál je brzdou pro zvyšování MP(L)

(za předpokladu nejprve rostoucí, a poté klesajících výnosů z variabilního vstupu)

SAC často tvar U

MC < AC => každá další jednotka produkce lze vyrobit s nižšími náklady než předchozí => AC klesají

MC > AC => každá další jednotka produkce lze vyrobit s vyššími náklady než předchozí => AC rostou

- MC=AC v minimu AC

AFC - protože jsou FC konstantní, s růstem výstupu AFC klesají

- Díky tomu se v krátkém období AC a AVC s růstem produkce přibližují, protože jejich rozdíl (AFC) se zmenšuje

AVC = $VC/Q = wL/Q = w \cdot (1/AP(L)) = w/AP(L)$

- existuje zde obrácený vztah mezi AVC a AP(L)

- Roste-li produktivita práce ($AP(L)$), budou průměrné variabilní náklady AVC klesat
  - Platí při neměnné mzdové sazbě
- Klesá-li produktivita práce ($AP(L)$), budou průměrné variabilní náklady AVC růst
- => obvykle tak nejprve AVC klesají, poté rostou => tvoří tak tvar U (ale nemusí to tak být vždy)

$$\mathbf{SAC} = AFC + AVC$$

- AFC s růstem výstupu klesá => SAC a AVC se přibližují s růstem výstupu
- minimum AVC s menším výstupem než minimum SAC (způsobeno AFC v SAC)

$$\mathbf{SMC} - \text{mezní náklady} = \delta STC / \delta Q = \delta VC / \delta Q$$

- Přírůstek celkových nákladů TC způsobený změnou výstupu o 1 jednotku
- FC jsou konstantní => poměr tedy pouze mezi VC a Q
- $\mathbf{SMC} = \delta VC / \delta Q = w \delta L / \delta Q = w * (1 / MP(L)) = w / MP(L)$
  - inverzní vztah mezi $SMC(L)$ a $MP(L)$